

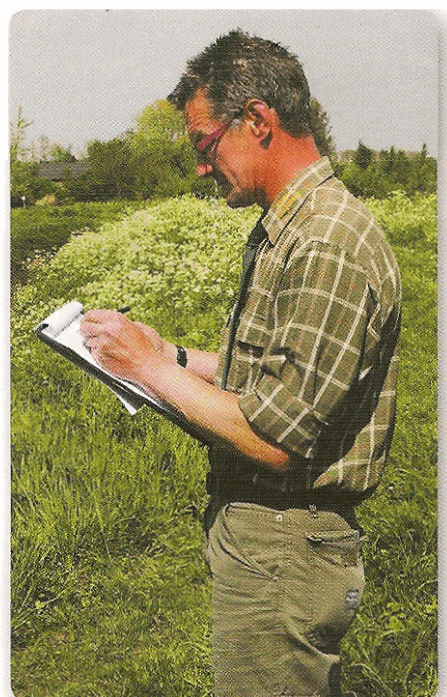
Op zoek naar het broze evenwicht

Een gesprek met Fille Exelmans

Rond het werken met Retrievers bestaan vele discussies. Volgens de ene voorjager moet de hond vooral eigen initiatief betonen en moeten we appelleren aan zijn natuurlijke aanleg. Anderen vinden dan weer dat de voorjager zijn hond moet sturen en voortdurend ondersteunen. Soms krijgt men de indruk dat er geen algemene lijn te ontdekken valt en zijn vooral onervaren voorjagers de speelbal van wisselende invalshoeken.

zijn de uitvoeringsomstandigheden steeds weer verschillend. Men kan dan ook moeilijk vaste regels hanteren die in alle situaties standhouden. De enige regels die dat kunnen zijn deze die gericht zijn op de eisen gesteld door de jager. Deze wil een hond die na het schot het geschoten wild zo vlag mogelijk binnen brengt. Dit moet op een zo d'screeet mogelijke manier gebeuren, zonder daarbij overbodig terrein te verstoren".

Fille in de rol van keurmeester.

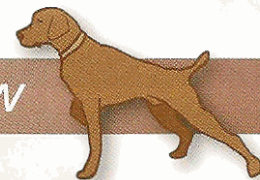
We vroegen de mening van een ervaren Belgische trainer. Fille Exelmans is reeds 25 jaar bezeten van Retrievers. Hij ging vanaf het prille begin de mosterdalen waar het te vinden was, in het Verenigd Koninkrijk bij John Halstead en Malcolm Stringer. Hij werd de bezieler van hondenschool De Gouden Jachthoorn, is keurmeester, voorjager van verschillende werkkampioenen en auteur (*Fille Exelmans, Een hond is een hond, ... is een hond (Boek + DVD), 2007, te bestellen via www.euregio-gundogs.com*).

De Jachthond: Fille, wat denk jij van de uiteenlopende meningen omtrent het werken met retrievers?

Fille: "Dat de meningen zo ver uiteenlopen is te wijten aan tal van factoren maar zowel de extreme pro's als de extreme contra's kunnen in bepaalde situaties niet rond hun ongelijk. Alhoewel het Retrieverwerk wel eens smalend als beperkt bestempeld wordt, is er een grote diversiteit in het mogelijke apporteerwerk en

DJH: Maar als de hond het stuk ziet vallen, is het dan niet zo dat de hond het zonder bijbevel dient te apporteren?

Fille: "Ik zou zeggen, ja ... maar ... Alle krediet dient natuurlijk gegeven te worden aan de hond die zich langs de korst mogelijke weg naar het valgebied begeeft en zelfstandig het apport vindt. Dit op voorwaarde dat indien de hond éénmaal in dit gebied is, hij dit niet verlaat in zijn speurtocht naar het stuk. Hier duikt natuurlijk al een eerste vorm van interpretatie op bij de beoordeling. Hoe groot is het valgebied in de gegeven omstandigheden? De grootte ervan wordt immers bepaald door vele factoren waaronder: de afstand tussen de hond en het markeerpunt, de begroeiing, de weersomstandigheden, zichtbaarheid enz. Indien men er echter van overtuigt is dat de

hond zich buiten het valgebied begeeft, moet men ingrijpen om te vermijden dat overbodig terrein verstoord wordt. Zulks zal natuurlijk afdoen aan de kwaliteit van het geleverde werk, maar voorkomt groter onheil. Het corrigeren van de hond binnen het valgebied mag echter niet steeds als negatief beoordeeld worden. Indien hij zich binnen het valgebied, doch boven de wind aan het stuk bevindt, is het zeker aangewezen om hem onder de wind te brengen. Dit mag geen negatieve beoordeling inhouden van het markeervermogen van de hond. Het bewijst verder het goede beoordelingsvermogen van de voorjager. Het handlen is dus bij het markeren een belangrijk hulpmiddel, dat in bepaalde omstandigheden mag en moet aangewend worden".

DJH: Maar als de hond niks gezien heeft en men slechts een vage omschrijving heeft van de valplaats, heeft dirigeren wellicht geen zin?

Fille: "Hier kan men inderdaad rustig stellen dat men quasi volledig moet vertrouwen op het jachtinstinct en passie van de hond. Het handlen is hier uit den boze in de meeste situaties, tenzij men een afstand moet overbruggen om de hond naar het omschreven gebied te brengen. Eénmaal daar moet hij op eigen initiatief en systematisch te werk gaan. Dit is echt een verloren apport. Soms kan enig dirigerwerk toch op zijn plaats zijn indien de voorjager van oordeel is dat door de hond naar een andere zone te brengen hij hierdoor meer kans op succes heeft. Dit kan ondermeer het geval zijn wanneer een andere hond reeds een bepaald gebied doorzocht heeft zonder succes".

DJH: Wat is het verschil met een blind apport?

Fille: "Hier heeft de voorjager een vrij exacte beschrijving van waar het wild zich bevindt of was zelf in staat de valplaats te markeren zonder dat zulks mogelijk was voor de hond. Zoals bij het verloren apport het meestal onzinnig is om te dirigeren, is het bij het blind apport even onzinnig om het niet te doen. Gezien de valplaats bekend is moet men trachten in de kortst mogelijke tijd en op een zo discreet mogelijke wijze de hond naar de valplaats toe te krijgen. Dit op zo'n manier dat er zo weinig mogelijk ander terrein verstoord wordt. Hier is handlen een noodzaak en het is dan ook bij deze opdrachten dat een Retriever zich echt kan onderscheiden t.o.v. andere rassen die ook het "gewone" apporteerwerk aan kunnen. In het valgebied gekomen laat men afhankelijk van de omstandigheden in meer of mindere mate het initiatief over aan de hond.

In extreme gevallen kan het zo zijn dat men hem "tot bovenop" het stuk moet kunnen brengen om succes te garanderen"

DJH: Conclusie van het verhaal?

Fille: "Beschouwt men Retrieverwerk in zijn totaliteit, dan kan men stellen dat dirigeren gezien moet worden als een belangrijk en onmisbaar hulpmiddel dat de efficiëntie van het werk helpt verhogen en dat in situaties waar specifiek Retrieverwerk getoond moet worden, het een noodzaak is.

Het is dus steeds zoeken naar het "broeze evenwicht" tussen het eigen initiatief en de geleidbaarheid van de hond. Een voortdurend bijsturen om met de progressie van het ene geen regressie van het andere te veroorzaken. Het mooiste en moeilijkste Retrieverwerk blinkt veelal uit door de eenvoud waarmee het getoond wordt. Doch deze eenvoud is het resultaat van een sterk wederzijds vertrouwen tussen hond en geleider, waarbij de geleider er in geslaagd is de natuurlijke kwaliteiten van de hond in de juiste banen te leiden".

Tekst: Freddy Quackelbeen

**Foto's: Kris Grietens,
Lieljan Bossuyt,
Jonas Maelfait**

